

Казковий край – Карпати

#1 от 16.01.2006

Ось уже третій рік поспіль студенти нашого університету та інших харківських вузів разом із Михайлом Михайловичем Красіковим – фольклористом та етнографом, доцентом НТУ «ХПІ», директором етнографічного музею «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича - займаються у «Школі традиційного мистецтва» ім. В. Могура у селі Космач Косівського району Івано-Франківської області. Організатором поїздки стала Всеукраїнська асоціація молодих дослідників фольклору, яку очолює І.Б. Фетісов.

Своїми враженнями поділилися деякі учасники «Школи».

Настя Красножон. АП факкультет:

: .. ';

«Компанія, на чолі із Красіковим, зібралася цікава, усі люди незвичайні, творчі: два художники, один філолог та три «технарі». Всіх нас об'єднала поїздка до села Космач Івано-Франківської області!

Перше, що тут вражає городянина, – кришталево чисте повітря, гори, вкриті зеленим килимом. Була середина осені, а сонце часом світило як улітку. Співали пташки, дзюрчали струмки і маленькі гірські річечки. Мешканці села Космач виявилися дуже гостинними.

Майже кожен селянин займається якимось ремеслом, котрого навчився у своїх предків: писанкарством, ткацтвом, різьбленням по дереву, бондарством, вишивкою... Деякі навіть виготовляють музичні інструменти – цимбали, скрипки, трембіти, та грають на них без нот, на слух.

Ми встигли навідати всіх майстрів села і від кожного привезли додому сувеніри, котрі вони зробили своїми руками. У кожному домі ми бачили ікони, вишиті рушники, національні космацькі вбрання. А як співають місцеві жителі! Їх можна слухати і день, і два.

Мені дуже запам'ятався похід на гору Цвишева. На її вершині я насолоджувалась панорамою села й гір, чудовим небом, якого, здається, можна було дістати рукою, оксамитовим килимом з різних трав. В таку мить розумієш всю незвичайність цього села, всю красу нашої України. Далеко від міської метушні, в оточенні сяючих від щастя облич

твоїх друзів ти відчуваєш приплив життєвої енергії та радості!».

Ельвіра Гасанова. КІТ-63:

;

«За склом автомобіля розпливається гірський пейзаж. Будинки розсіпані біля підніжжя, на схилах, на вершинах пагорбів. Підскакуючи на ґрунтовій дорозі, наближаємося до пункту нашого призначення – села Космач (його площа близько 90 кв. км, а жителів у ньому – близько 6 тис. чоловік).

Незважаючи на дощ, у дівчат радісні обличчя. Я вдивляюсь у вулиці і намагаюсь згадати і порівняти те, що бачу зараз, із тим, що спостерігала наприкінці вересня минулого року. Будинки не змінилися, з'явилися нові, оздоблені пластиком магазини, так само стоять дві церкви – православна та греко-католицька, незмінними лишилися старий дерев'яний клуб, пам'ятник Тарасу Григоровичу Шевченку, ті ж вибоїсті дороги...

Карпати прекрасні, як завжди. Їх схили, вкриті лісом, зафарбовані насиченими кольорами й різними відтінками жовтого, золотого, коричневого, темнозеленого, темночервоного та ін. Ти насолоджуєшся багатством фарб, вигинами вершин, їх розмаїттям і численністю. Зранку, коли дивишся, як з вершин підіймається пара, тобі здається, що ти теж зараз почнеш підніматися до неба. Це захопливе видовище називається «гори димлять» – як однойменний твір Івана Франка.

« ».

Приїхали ми до цих прекрасних місць не лише милуватися природою, а й вивчати гуцульські звичаї, побут, фольклор. Ви не повірите, наскільки це цікаво! Намагаємося говорити українською мовою, місцевим це дуже подобається. Орнаментиці Космача властиві

«жовтогарячі», жовті, червоні кольори. Вони мусять бути неодмінно яскравими. Тому, коли дивишся на сорочки, запаски (вовняна спідниця, що складається з двох частин), писанки – тобі неодмінно стає весело, радісно й світло. Кожен день у нас був розписаний по годинах – коли, куди й до якого майстра ми маємо піти. А побували ми в бондаря – людини, що робить діжки, трембітаря – він грає на трембіті (музичний інструмент, схожий на дудку, але без отворів для пальців, робиться він з кори смереки, при цьому обирається дерево, в яке вдарила блискавка), постоляра – цей майстер виготовляє зі свинячої шкіри національне взуття «постоли», яке нагадує турецьке, із закрученим догори носком, у писанкарок – жінок, які розписують яйця. До речі, від того, як наноситься малюнок, яйця поділяють на «крашанки» (фарбують одним кольором), «писанки» – розписують воском і фарбують різними кольорами, «дряпанки» – обережно голкою наносять малюнок на забарвлене темним кольором яйце.

У вільний час ми гуляли, піднімались на вершини гір, гойдались на великих гойдалках, ходили до лазні, навіть побували на весіллі. А ще мені, людині, що виросла в місті, пощастило навчитися доїти корову!

Впевнена, якщо ви хоч раз відвідаєте цей дивний куточок України, захочете повернутися сюди!

Я вдячна голові Всеукраїнської асоціації молодих дослідників фольклору Іллі Фетісову, доценту кафедри етики, естетики та історії культури НТУ «ХПІ» М.М. Красікову за можливість відвідати один з райських куточків нашої планети – Карпати».